

ಕನ್ನಡ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಐಡೆಂಟಿಟಿಯ' ಚಿತ್ರಣ

ಡಾ. ಅಮರೇಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಆರ್.

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೧೪.

amarendrasetty68@gmail.com

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/06/amarendra-setty-r/>

ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಗಂಭೀರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕತೆಗಳು ಕೂಡ ಈ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕತೆಗಳು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕ ಕಥಾಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿಂತ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಎರಡು ಕತೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಒಂದು ಕವಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ 'ಮತಾಂತರ' ಕತೆ ಹಾಗೂ ಮಿತ್ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಾಜ ರವರ 'ಅಲ್ಲೇ ಇರು' ಕತೆ.

ಮೂಲತಃ ಕವಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಏಕೈಕ ಕತೆ 'ಮತಾಂತರ' ತನ್ನ ವಸ್ತು, ನಿರೂಪಣಾ ಕ್ರಮ, ಮಂಡಿಸಲೆತ್ತಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಬಳಸುವ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣ ಭಾಷೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಕ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವನಿಗೆ ಸುತರಾಂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬದುಕು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದು.

ನಿರೂಪಕನ ಗೆಳೆಯ ರಮೇಶ. ಅವನೂ ದಲಿತನೇ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಯಾವುದೋ ಸಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಹಿಡಿದು ಜೀವನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ದಲಿತನೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಶೆಟ್ಟರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ತನ್ನ

ಹೆಸರನ್ನು 'ರಮೇಶ್' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಣಲೆಂದು ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ, ವೇಷಭೂಷಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಗೊಂಡ ಮನೆಯೊಡತಿ ಮುಗ್ಧನಾದ ಆತನನ್ನು ನಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ರಮೇಶ 'ಹೊಲೆಯ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಮಾರನೇ ದಿನದಿಂದಲೇ ರಮೇಶನನ್ನು ಮನೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಲು ಮಾಲೀಕರಾದ ಶೆಟ್ಟರು ಬಗೆಬಗೆಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ನಿಂದನೆ, ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದ ಕುರಿತ ಅವಹೇಳನ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದವು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತವರ ನಡುವೆ ವಾಸವಿದ್ದ ನಿರೂಪಕನಿಗೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಶೃತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಮೇಶನ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ನಿರೂಪಕ ರಮೇಶನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಊರು ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಊರಾಚೆಗೆ ಹೊಲೆಗೇರಿಯೂ ಇದೆ. ಹೊಲೆಯರಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಹೋಟೆಲಿಗೆ, ಸರ್ವಣೀಯರ ಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ- ಇವು ಯಾವುವೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾವಿ ಇವೆ. ದಲಿತರಿಗೊಂದು, ಸರ್ವಣೀಯರಿಗೊಂದು. ಸರ್ವಣೀಯರ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು. ದಲಿತರ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಹಿನೀರು. ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಆಸೆ ಸರ್ವಣೀಯರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಜಾತಿಯ ಭೂತ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಆಸೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗದೆ ಕೆಲವರು ದಲಿತರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಡು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದು ದಲಿತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಗ್ಗ, ಬಿಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಮುಖಭಂಗ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಗತ್ತು ಅದು. ಊರಿನ ಹೋಟೆಲಿಗೆ, ಮುತ್ತಿನಮ್ಮನ ಗುಡಿಗೆ ದಲಿತರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಆ ತಾರತಮ್ಯಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಷ್ಟೆ. ಹೊಲೆಯರು ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಮುತ್ತಿನಮ್ಮ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಮೌಢ್ಯವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಹೊಲೆಯರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ರಮೇಶ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಹುಲ್ಲಿನ

ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿದೆ.

ನಿರೂಪಕ ಮತ್ತು ರಮೇಶ ನೆರೆಯ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಮೇಶನ ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಜೋರು ಮಳೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಮುತ್ತಿನಮ್ಮನ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದೆ ಗೋಡೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಬಿರುಸಾದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲೆಯರು ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದೂ ಆ ಊರಿನ ಜನರ ಪ್ರಕಾರ ಘೋರ ಅಪರಾಧ. ಆದರೆ ಆ ಬಿರುಮಳೆಯಲ್ಲಿ, ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇರುಚಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪೆಯಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಅಳುಕುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವೆನ್ನುವ ಭಾವದ ನಡುವೆಯೂ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಬಂದ ಊರಿನ ಮೊದಲ ಹೊಲೆಯರು ಎಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಋಷಿ ಅವರಿಗೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಧರ್ಮ, ದೇವರು ಎಲ್ಲವೂ ತಾವು ಹೊಲೆಯರೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿನ ತಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದವೆನ್ನುವ ಕುದಿ ಕೋಪವೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಮೇಶ ದೇವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದ. ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಕರಿಸಿ ಉಗಿದ. ನಿರೂಪಕನೂ ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕೆನ್ನುವಂತೆ ತನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿ ತೆಗೆದು ದೇವರ ವಿಗ್ರಹದ ಮೇಲಿಟ್ಟ. ಇಷ್ಟು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ದೇವರಿಗೇ ಬೇಡವಾಗಿದ್ದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಾವು, ದೇವರ ಭಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ತಾವು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವೂ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಅವಮಾನದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜೋಸೆಫ್. ತಾನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಅವಮಾನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಲೆಯರನ್ನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರನ್ನಾಗಿಸುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವನ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು ಎಂದು ನಿರೂಪಕ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಉತ್ತರಿಸಲಾಗದೆ ಜೋಲು ಮೋರೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ನೋವನ್ನು ಕೂಡ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ತಾನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಲೆಯನಲ್ಲ, ತನಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ

ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಊರಿನ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನಂತೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಅನಿಸಿಕೆ ಸುಳ್ಳಾಗಿತ್ತು. ನೀನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನನಾಗಿ ಬದಲಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ಹೊಲೆಯನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸರ್ವೇಶ್ವರರು ತನ್ನನ್ನು ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗಾ ಧಳಿಸಿದ್ದನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಇವನ ಹಳೆಯ ಜಾತಿಯ ಗುರುತೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಲ್ಲಿಯೂ ಮತಾಂತರವಾದ ಹೊಲೆಯರ ಹಳೆಯ ಜಾತಿಯ ಗುರುತೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ನಿರೂಪಕನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಅದಾದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಿರೂಪಕ ಅದೇ ಊರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೋದಾಗ ಜೋಸೆಫ್ ಎದುರಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಹೊಲೆಯರ ಕೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೋಸೆಫ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹುತೇಕರು ಮುಸ್ಲಿಮರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಸಿರು ಬಾವುಟ, ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಟೋಪಿ, ಪಾಯಿಜಾಮ-ಶರಟುಗಳ ವೇಷಭೂಷಣ. ಅವರೆಲ್ಲ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನನ್ನು ಜೋಸೆಫ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬೇಡಿ. ತಾನೀಗ ಸಲೀಂ ಎಂದ ಜೋಸೆಫ್. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮ ಬಿಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ 'ಅವರಿಗೆ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲ. ಫಾದರ್ ಸಿಸ್ಟರ್ ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗಲ್ಲ. ಬೋಸುಡೀ ಮಗನೇ ಮಾದರ್ ಜೋಡ್ ಅನ್ನಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಜೋಸೆಫ್. ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಿಂದ ತಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿನ ನೆನಪು ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಜೋಸೆಫ್‌ನ ಪರಿವಾರ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಋಷಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಿ ಬದಲಾಗಿರುವ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಬಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಾಹುಕಾರನ ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದ ಬಿರಿಯಾನಿ ಇದೆ. ಜೋಸೆಫ್ ಅಥವಾ ಸಲೀಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಸ್ಲಿಂ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗುರುತುಗಳು ಅವರು ಧರಿಸಿರುವ ಬುರ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೊಲೆಯನಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಅವಮಾನವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಬುರ್ಕಾದೊಳಗಿನಿಂದಲೇ ನಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೂಪಕ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

‘ಈ ಕತೆ ಒಂದು ಊರಿನ ದಲಿತರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕೊನೆಯ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ತೋರುವ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದಾದರೂ, ಈ ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಬರುವ ದಲಿತರ ಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ನಗರ ಅನುಭವಗಳ ಅಂತರದ ಕಥನ, ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳೆಂದು ಬರುವ ರಮೇಶನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆದಿಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಿಹಿಬಾವಿಯ ಪ್ರಸಂಗ, ರಮೇಶ ಹಾಗೂ ನಿವೇದಕ ಗುಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಹುಡುಗಾಟ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಕೆಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತರೂ ಗತಿಕಾಣದ ಜೋಸೆಫ್‌ರಾಜ್‌ನ ಫಜೀತಿಯ ವರ್ಣನೆ- ಇವೂ ಕತೆಯ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ಆದಿಪುರದ ದಲಿತರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಂತೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ‘ಊರುಕೇರಿ’ ಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸಂಯಮ, ಮುಕ್ತತೆ, ಒಳನೋಟಗಳ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು.’^೧ ಎಂದು ಅಮೂರರು ಕತೆಯ ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅದರ ತಾತ್ವಿಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಗಾಢ ವಿಷಾದದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಮೂರರು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಲುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪದ ನಿರೂಪಕನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಕತೆ ದಲಿತರ ಅವಮಾನದ ದಾರುಣ ಜಗತ್ತನ್ನೂ, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಒಂದು ಧರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಅವರ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನೂ ದಟ್ಟ ವಿಷಾದದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಮತಾಂತರಗಳ ಕುರಿತು ವಿಪರೀತ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಗಲಾಟೆಗಳು ನಡೆದ ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಕತೆ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶಾಲ ಭಿತ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಬೀಗುವ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಅದೇ ಜಾಗತೀಕರಣ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಠೋರವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವಂತೆಯೂ ಈ ಕತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕುಂದಾಪುರ ಮೂಲದ ಲೇಖಕಿ ಮಿತ್ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಾಜರವರ 'ಅಲ್ಲೇ ಇರು' ಕತೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೇ ಹೊಸ ಮಜಲಿಗೆ ಹೊರಳಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕತೆ. ತೀರಾ ಸರಳ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವ ಎನ್ನುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಐಡೆಂಟಿಟಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಇತರ ಧರ್ಮ-ಧರ್ಮಿಯರೊಂದಿಗಿನ ಅವರ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪ ತೀರಾ ಜಟಿಲವಾಗುವುದನ್ನು ಈ ಕತೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬೈನ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡದ ಹಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ, ಊರು, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಜನ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಹಜ ಸಣ್ಣತನ, ಮುನಿಸುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಒಂದು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಂತೆ ಬಾಳಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಆದ್ರ್ವಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ಕಥೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಧರ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಾದ ಗಲಭೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಠಾತ್ತಾದ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ವಿಷಣ್ಣ ಭಾವದೊಂದಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬೈನ ಅಗಾಧ ವಿಸ್ತಾರ, ಅಲ್ಲಿನ ಗಜಿಬಿಜಿ, ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಗೆಯ ಜನ, ಗಾಬರಿ-ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಮೂಡಿಸುವ ಆ ನಗರದ ಚಿತ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಕಿಯ ಮುಂಬೈ ಬದುಕಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವಾದ ರೈಬುನ್ನೀಸಾ ಮತ್ತು ಅವಳ ಪುಟ್ಟ ಮಗ ಅಫ್ರಾಬ್, ಪಾಲ್ವಾಟಿನ ಸೀತಾ ಮಾಮಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಶಿಪ್ರಾ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ, ಜಯಾಬೆನ್ ಮತ್ತು ಮೆಹತಾಜಿ, ಜೆಸ್ಸಿ ಡಿಸೋಜಾ, ಸಿಂದಿ ಸಮುದಾಯದ ಶ್ಯಾನಿ ಎನ್ನುವ ಮುದುಕಿ-ಹೀಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದವರು ಪರಸ್ಪರ ಬದುಕನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತ, ಸಹ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರೆಂದರೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಹೀಗೆಯೇ ಎನ್ನುವಂತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿತ್ತೆಂದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮುನಿಸುಗಳಿದ್ದವು. ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಸರ, ಹುಟ್ಟಿದ ಧರ್ಮ, ವಯೋಮಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹದ ಮೀರಿದ ವರ್ತನೆ, ತುಟಿ ಮೀರಿದ ಮಾತುಗಳೂ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ ಅಂತಹುದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ, ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮುಂಬೈ ಶಹರದ ಆಂತರ್ಯದ ಗುಣವೆಂಬಂತೆ ಅವರ ಸೌಹಾರ್ದದ ಬದುಕು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ದೂರದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಳಿದ ಬಾಬ್ರಿ ಮಸೀದಿ ಮುಂಬೈನ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸೋದರರಂತಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಅಜನ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ದ್ವೇಷ ಕಾರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜನರ ರೂಪ ಚಹರೆ, ಧರಿಸಿದ ಉಡುಪು, ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಹಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವೇ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ಬದುಕುವ ಅಥವಾ ಸಾಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದರ ಬಿಸಿ ಇವರಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೂ ತಾಕಲು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮವಿಟ್ಟಿದ್ದ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಇವರಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡದ ಮನೆಗಳ ಹೆಸರಿದ್ದ ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿ ಝೆಬ್ಬುನ್ನೀಸಾರ ಕುಟುಂಬ ವಾಸವಿದ್ದ ಮನೆಯ ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪು ಇಂಕಿನಿಂದ ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶದ ಅರಿವಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡದ ಇತರ ಮನೆಗಳ ಜನ ಝೆಬ್ಬುನ್ನೀಸಾಳ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಲು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆಪತ್ತು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ ಆಪತ್ತೇ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಳವಳಪಟ್ಟು ಅವಳ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಎಡೆಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಎಡೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮವರು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದೊಂದು ರೀತಿ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಇಂಡಿಯಾದ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕಡೆಗೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದ ಕಡೆಗೆ ಜೀವ ಮುಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಡಿದ ಹಾಗೆ. ಅಂತೂ ಝೆಬ್ಬುನ್ನೀಸಾಳ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮರೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರ ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಇಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಹಾಗೂ ಉದಾತ್ತ ನಡವಳಿಕೆಯ ನಂತರ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಜನರಿಂದ ಹೊರಟ ಒಂದು ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಮಾತೆಂದರೆ, 'ಇನ್ನಿಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳೇ, ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲ.' ಎನ್ನುವುದು. ಝೆಬ್ಬುನ್ನೀಸಾ ಅತ್ತ ಹೋಗಿ

ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮ ಬಳಿದುಕೊಂಡ ಜನಗಳ ಗುಂಪು ಝೈಬುನ್ನೀಸಾಳ ಮನೆಯ ಬೀಗ ಒಡೆದು ಮನೆಯೊಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಗೆಸೆದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳವರೂ ಹೆದರಿ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಝೈಬುನ್ನೀಸಾಳ ಘೋನು ಕರೆ. 'ನೀವೇನೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ. ನಮ್ಮವರ ನಡುವೆಯೇ ಇದ್ದೇವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ.'

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ಝೈಬುನ್ನೀಸಾ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಇನ್ನುಳಿದ ಸಂಸಾರಗಳು ಪರಸ್ಪರ 'ನಮ್ಮವರು' ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಮುಂಬೈಯ ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಅವರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು 'ನಮ್ಮ ಜನಗಳು' ಆಗದೆ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೇ 'ಅನ್ಯ' ರಾಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ? 'ನಮ್ಮವರು' 'ನಮ್ಮ ಜನ' ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ಹಾಗಾದರೆ? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿರೂಪಕಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಚೋದಕ ಸುದ್ದಿಗಳು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತಲುಪಬೇಕಾದವರಿಗೆ ತಲುಪಿದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರೌರ್ಯ, ದ್ವೇಷ, ಅಸಹನೆಗಳು ಭೀಕರವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಚಾಚಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. 'ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನ ಗಲಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ-ಸಂಬಂಧಗಳು ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಗಣ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. 'ನಮ್ಮವರು' ಎನ್ನುವ ಮಾತು ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ಊರು, ಭಾಷೆ, ಕುಟುಂಬ-ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವ ದುರಂತವೊಂದು ಮೂಡತೊಡಗುತ್ತದೆ.'¹

ತುಂಬ ಸಂವೇದನಾಶೀಲಳಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ನಿರೂಪಕಿಯ ಮಾತುಗಳೂ ಗಲಭೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಆಯ್ಕೆಗಳಾಗಲು ಶುರುವಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ನೇಹ ಬೆಸೆದ, ಮಮಕಾರ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುವಾಗ ಬರುವ ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾತಿನ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅಳುಕಿನ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರೂಪಕಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: 'ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಜನಾಂಗೀಯ ಅರಿವು ನಮ್ಮೊಳಗೆಲ್ಲ ಹುದುಗಿಯೇ ಇರುವುದೇ ಹಾಗಾದರೆ? ಯಾವಾಗ ನಾವು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತೇವೆ? ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ, ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ?'

ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಡಿಯೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದೇ? ಗುಂಡಿ ಅದುಮಿದರೆ ಒಂದು ಭಾವ, ಆರಿಸಿದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು?' ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಏಳುವ ವಿಭಜನೆಯ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಸಂಕಟದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಥೆ ಇದು. ಆಧುನಿಕ ಉದಾರವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಮನಸ್ಸೊಂದು 'ನಿಜ ಮನುಷ್ಯರ' ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಾತರಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ತುಂಬ ಮಹತ್ವದ್ದು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ 'ಮತಾಂತರ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ಘೋರ ಅವಮಾನಗಳು, ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನಡೆಯುವ ಮತಾಂತರಗಳ ಕುರಿತ ತೀವ್ರ ಸಂಕಟದ ಧ್ವನಿಯಿದೆ. ಮಿತ್ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಾಜರವರ 'ಅಲ್ಲೇ ಇರು' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ 'ನೀವು-ನಾವು', 'ಅವರು-ನಾವು' ಎನ್ನುವ ಕಂದರಗಳ ಕುರಿತ ಗಾಢ ವಿಷಾದವಿದೆ. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಈ ಎರಡೂ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಐಡೆಂಟಿಟಿಯ ಸವಾಲುಗಳು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಜಿ.ಎಸ್.ಅಮೂರ, ಪ್ರಸ್ಥಾವನೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಕಥಾಲೋಕ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೪.
2. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ, ಶತಮಾನದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ೨೦೧೧.
3. ಮಿತ್ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಾಜ, ಮಾಯಕದ ಸತ್ಯ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೧೨.